

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Art. VI. De Custodia bonorum Angelorum, & Malorum Tentatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

ARTICULUS VI.

De Custodia bonorum Angelorum, & malorum Tentatione.

Q. 1. *Quid de Custodia bonorum Angelorum scientia sit?* Resp. sequentes doctrinas circa hanc materiam plerumque tradi ab Authoribus. 1. Indubitatum esse, quod Angeli ad Custodiam Hominum mittantur; sic enim aperte Exod. 23. indicavit, & promisit Deus: *Ecce ego mittam Angelum meum, qui procedat te, & custodiat in via, & introducat in locum, quem paravi.* 2. Statim ab ipso Nativitatis principio suum cuique Homini Angelum Custodem assignari enim clarè S. Scriptura Matt. 18. & alibi indicat, unde & Basilius l. 3. cont. Eunom. *Quod adsit, inquit, singulis erudentibus Angelus tanquam Pædagogus & Pastor vitæ dirigens; nemo contradicit, qui memor fuerit verborum Domini ubi dicit: Ne contemnat unum de pusillis istis, nam Angeli eorum semper vident faciem Patris mei, qui in calis est.* Solum ab hac Custodia Christum plerumque excipiunt Auctores, ut qui hoc ipso, quod impecabilis, & plenus scientia ac veritate fuerit, ipsisque Angelis potentior, non indigebat Custodia Angelorum, licet ministerium illorum admitteret. 3. Angelos hanc Custodiam duodecim ferè modis vel officiis exercere, ut notat Tänn. q. 6. dub. 8. n. 8. videlicet peccata Clientum reprehendendo, absterrendo ab illis occasiones peccandi removendo, Dæmones arcendo, Aluminando, secreta Dei consilia revelando, Afflictos consolando, confirmando debiles, pericula depellendo, Hostes visibiles profligando, vim tentationis infringendo, peccata Clientum offerendo. 4. Hanc Custodiam in morte quædam fluiri; nihilominus tamen animas purgantes interdum solatium accipere, aut ex purgatorio in cælum deportari. Probabile admodum esse, etiam singulis speciebus perfectarum substantiarum corruptibilium, singulis item Regnis, Provinciis, aliisque communitatibus præsertim Ecclesiasticis, speciales Angelos deputari. 6. Angelos hos Custodes ordinariè ex infimis Hierarchiis accipi, licet non sit omnino

probabile, nonnunquam aliquam ex Superiori Hierarchia in custodiam unius vel alterius Hominis deputari.

II. Q. 2. Quid de tentatione malorum Angelorum sciendum sit? Resp. sequentes doctrinas communiores esse. 1. Unumquemque Hominem habere specialem Angelum malum ad ipsius perniciem procurandam ordinatum, uti teste Tannero d. 5. q. 6. dub. 7. n. 13. communiter docent Doctores Scholastici, eò quòd ex una parte Angeli mali studio nocendi cupiant ex adverso, quantum possunt, paria facere Deo; ex altera verò parte facultas non desit ad suum cuique Tentatorem assignandum. 2. Malos hos Angelos nulla ratione Hominem tentare posse, aut eidem nocere sine permissione Dei generali (qualis censetur, si consuetis & ordinatis modis tentent, aut per res naturales noceant) vel speciali, qualis in extraordinariis casibus requiritur. 3. Duobus potissimum modis Angelos malos tentare Homines & nocere, scilicet *exteriùs*, per effectus externos; & *interiùs* per suggestiones humorum & phantasmatum commotione generando. 4. Eisdem juxta varios status & ætates munitione permisos esse infestare Homines, ut notat Tann. d. 5. q. 5. nam in primis ante adventum Christi multò majorem habebat potentiam, quàm post adventum Christi; hinc enim idolorum & Idolorum responsa cessabant; nec tam frequentes ac prodigiosæ elementorum perturbationes audiebantur, præsertim ubi Crucis trophæum erectum, aliàque fidei nota symbola in usu erant, ita ut meritò aliqui Luciferum prævisionem S. Joannis Apoc. 20. in inferno alligatum esse, mansurumque tali modo alligatum usque ad Antichristi adventum, quo tempore solvetur iterum, majorisque perniciem sævire permittetur, uti ex eodem capite Apocalypsis colligitur. Sed & inter ipsos Homines quoad hoc non modicum discrimen esse advertitur, nam in baptizatos plerumque non tantam habere potestatem comperitur, quantum in Infideles exercet, uti ex recentibus Indiæ & Japoniæ historiis colligitur; nec Justis tantopere, quàm Peccatoribus inter Christianos nocere permittitur. Quamvis rectè notet Suar. l. 8. c. 18. n. 17. hanc Dæmonis potentiam non semper limitari à Deo, pro conditione seu statu Ecclesiæ vel Personarum, sed eundem pro solo voluntatis suæ sapientif-

imo arbitrio unum gravius & frequentius, alterum
& rarius tentari permittere, & universim aliter electio
quàm cæterorum tentationes moderari, nec cuiquam
in hac re injuriam facere.

Q. 3. *Quis fructus ex tota hac materia de Angelis hauriendus sit?* Resp. 1. Ex honorum Angelorum consideratione illum potissimum fructum hauriendum, quem S. Bernardus Serm. 12. in psalmum *Qui habitat* sequentibus verbis dicavit: *Angelis suis mandavit de te. Mira dignatio, & verè magna dilectio caritatis. Quis enim, quibus, de quo, quomodo mandavit, studiosè consideremus Fratres, diligenter commendemus memoria hoc tam grande mandatum. Quis enim mandavit? cuius sunt Angeli, cuius mandatis obtemperant, cui obediunt voluntati. Nempe Angelis suis mandavit de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis. Nec cunctantur, quia eius in manibus tollant te. Summa ergo Maiestas mandavit Angelis, & Angelis suis mandavit. Illis utique tam sublimis, tam beatus, quàm proximè sibi coherentibus, & verè Dominicus Spiritibus mandavit de te. Tu quis es? quid est honor, quod memor es eius? aut filius hominis, quoniam reputas te quasi verè non sit homo putredo, & filius hominis vermis. Quis quid putas, mandavit de te? ut custodiant te. Quis autem debet hoc Verbum inferre reverentiam, asserre devotionem, conferre fiduciam? reverentiam pro presentia, devotionem pro benevolentia, fiduciam pro custodia.* Resp. 2. Ex malorum Angelorum lapsu & ruina eum præcipuè fructum edificandum, quem pius Author libelli de imitatione Christi 3. c. 14. his verbis indicat: *Intonas super me iudicia tua, Domine, & timore ac tremore concuis omnia ossa mea, & extirpavit anima mea valde. Sto attonitus, & confidero, quia cæli non sunt mundi in conspectu tuo. Si in Angelis reperisset pravitatem, nec tamen pepercisti, quid fiet de me? ceciderunt Stella de cælo, & ego pulvis quid præsumo? quorum opera videbantur laudabilia, ceciderunt ad infima; & qui comederunt panem Angelorum, vidi siliquis delectari porcorum. Nulla est ergo sanctitas, si manum tuam, Domine, subtrahas. Nulla prodest sapientia, si gubernare desistas. Nulla iuvans fortitudo, si conservare desinas. Nulla securus castitas, si carnis tua protegas. Nulla propria prodest custodia, si non adis tua*

...antia; nam relictis mer gimus; & perimus; visitati verò
...gimus; & vivimus.

CAPUT III.

DE OPERE SEX DIERUM.

De hoc plerumque nihil Theologi in Scholis dicunt, sed
Philosophis & S. Scripturæ Interpretibus in primis Ge-
nesios capitibus ea, quæ S. Thomas à quæstione 43. tractat
de hac materia, discutienda relinquunt. Quia tamen ea
non semper vasat in Authoribus, utpote fusiùs disputa-
re, à Scripturæ verò Professoribus rariùs hæc mate-
ria tractatur, non oberit, breviter ea quæ S. Thomas & im-
pud. Theologorum libri de hoc opere sex dierum disputant,
inducere.

ARTICULUS I.

De Processione creaturarum à Deo.

I. Hanc quæstionem S. Thomas statim post absolutam
materia de Deo subjungit, & postea primum de produ-
ctione Creaturarum Spiritualium, id est, Angelorum, &
corporarum, seu Univerſi in specie tractat. Quia tamen
Materia de Angelis plerumque fusiùs discutitur à Theolo-
gis, ideo ut ea magis simplex, & inter se conjuncta foret,
peramque etiam separatur à reliquis quæstionibus, & ea,
quæ S. Doctor de processione creaturarum in genere disputat,
in hoc loco breviter indicantur. Itaque de Creaturarum pro-
cessione in genere hæc ferè quæstiones à S. Thoma propo-
nuntur.

II. Q. 1. *Verum sit necessarium, omne ens à Deo pro-*
ducatur? Resp. S. Doctor q. 44. a. 1. affirmativè; cum enim om-
nis creatura habeat esse per participationem, necessariò
illud accipere debet ab ente, cui tale esse per se, & essentia-
liter convenit; tale ens autem est unicus Deus.

III. Q. 2. *Verum Deus sit causa Exemplaris omnium*
rerum? Resp. S. Thomas l. c. a. 3. iterum affirmativè; eò
quòd omnis res producenda juxta Ideam à producente con-
ceptam fieri debeat; solus autem Deus in sua infinita sapi-
entia